

PROJEKT

**UCHWAŁA NR .../.../2018
RADY MIEJSKIEJ WDRAWNIE
z dnia 2018 r.**

w sprawie przyjęcia gminnego programu polityki zdrowotnej w zakresie szczepień profilaktycznych przeciwko grypie osób powyżej 65 roku życia zamieszkałych w Gminie Drawno na lata 2018– 2019

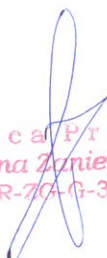
Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U z 2018 r.poz. 994 ze zm.) w związku z art. 7. ust. 1 pkt 1 i art. 48 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1510 ze zm.) Rada Miejska w Drawnie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się program polityki zdrowotnej w zakresie szczepień profilaktycznych przeciwko grypie osób powyżej 65 roku życia zamieszkałych w Gminie Drawno na lata 2018 - 2019 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Drawna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Radca Prawny
Anna Zimiewska
R-70-G-323

Załącznik do uchwały Nr .../.../2018
Rady Miejskiej w Drawnie
z dnia 2018r.

GMINA DRAWNO

**PROGRAM POLITYKI ZDROWOTNEJ W ZAKRESIE SZCZEPIEŃ
PROFILAKTYCZNYCH PRZECIWKO GRYPIE OSÓB POWYŻEJ
65 ROKU ŻYCIA ZAMIESZKAŁYCH W GMINIE DRAWNO
NA LATA 2018 – 2019**

Podstawa prawna:

Program polityki zdrowotnej opracowano na podstawie art. 48 ust. 1 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2018r. poz. 1510 ze zm.)

Drawno, 2018

1. OPIS PROBLEMU ZDROWOTNEGO

1.1. Problem zdrowotny

Grypa jest ostrą i jedną z najczęściej występujących wirusowych chorób zakaźnych. Stanowi ona istotną przyczynę zachorowań i śmiertelności w wielu regionach świata, także w Polsce. Powoduje ją wirus grypy, który atakuje drogi oddechowe. Grypa sama w sobie nie jest chorobą groźną, niebezpieczne są natomiast jej powikłania zwłaszcza u osób starszych i małych dzieci. Do najczęstszych powikłań można zaliczyć: zapalenie mięśnia sercowego, zapalenie opon mózgowych, niewydolność nerek, zapalenie mięśni i stawów, astmę, zapalenie płuc, zapalenie ucha środkowego i inne.

Objawy grypy nie są na tyle charakterystyczne, by bez wykonania badań laboratoryjnych stwierdzić, że mamy do czynienia z tą właśnie chorobą. Podobne objawy mogą bowiem wywoływać także inne patogeny.

Jedną z metod zapobiegania grypie są szczepienia ochronne, które stanowią bezpieczną i skuteczną metodę profilaktyki powikłań pogrypowych w grupach wysokiego ryzyka. Szczepienia należy wykonywać przed okresem wzmożonych zachorowań na grypę i choroby grypopodobne, tj. w miesiącach wrzesień, październik, listopad. Osoby poddające się szczepieniu znacznie zmniejszają u siebie ryzyko zachorowania na grypę. Szczepienia przeciwko grypie zmniejszają liczbę hospitalizacji, śmiertelności z powodu grypy i powikłań oraz są z powodzeniem stosowane od 60 lat.

Wirusy grypy są zróżnicowane i łatwo ulegają mutacji, dlatego Światowa Organizacja Zdrowia co roku określa skład szczepionek, przewidując jakie wirusy mogą być przyczyną zachorowań w następnym sezonie. Corocznie winien zaszczepić się jak największy odsetek populacji. W Polsce zarejestrowane są dwa rodzaje szczepionek przeciwko grypie: szczepionki typu „split” zawierające rozszczepione wirusy oraz typu „subunit” zawierające tylko podjednostki powierzchniowe wirusów grypy.

Liczne badania farmakoeconomiczne wskazują, iż szczepienie przeciwko grypie jest postępowaniem o wysokim współczynniku efektywności, szczególnie w populacji osób starszych. Stosowanie szczepień ochronnych zmniejsza liczbę zachorowań, redukuje liczbę hospitalizacji i śmiertelność z powodu grypy i jej powikłań. Szczepienia ochronne dodatkowo zmniejszają zużycie antybiotyków, co biorąc pod uwagę rosnącą oporność bakterii, jest korzystnym zjawiskiem.

Szczepienia przeciwko grypie nie są refundowane przez NFZ i nie każda osoba bierna zawodowo, może pozwolić sobie na zakup dodatkowego środka profilaktycznego. Ze względu na szerzący się rozmiar zagrożenia w postaci mnogich powikłań, postanowiono podjąć Program szczepienia profilaktycznego przeciwko grypie, skierowany do grupy najbardziej narażonej na tą chorobę, czyli osób po 65 roku życia.

W Gminie Drawno zamieszkują ok. 852 osoby we wskazanym przedziale wiekowym.

1.2. Epidemiologia.

W Polsce sezon grypy to przełom lutego i marca – wtedy notuje się najwięcej zachorowań. Należy zatem zaszczepić się zanim rozpocznie się sezon epidemiologiczny.

Zgodnie z szacunkami Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), co roku na świecie choruje na grypę od 5% do 15% populacji, tj. od 0,36 mld do 1,08 mld, a umiera nawet ok. 0,5 mln osób.

Z danych epidemiologicznych Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny (NIZP_PZH) wynika, że w Polsce w 2017 roku odnotowano 5 043 491 zachorowań na grypę, z czego 101 255 w województwie zachodniopomorskim.

Zgodnie z danymi NZIP-PZH, w 2017 roku w Polsce zaszczepiono 945 869 osób (z czego 490 066 osób powyżej 65 r.ż.). W województwie zachodniopomorskim natomiast zaszczepiono 52 490 osób (z czego 32 057 w wieku powyżej 65 r.ż.). Rekomendacje WHO oraz Rady Europejskiej wskazują, że aby zwiększyć szansę nabycia odporności populacyjnej należy objąć szczepieniami co najmniej 75% populacji.

Najlepszy moment do przyjęcia szczepionki przeciwko grypie to wrzesień –październik - listopad, ponieważ:

- 1) na odpowiedź immunologiczną w postaci wytworzenia się odpowiedniego poziomu przeciwciał ochronnych potrzeba od 10 do 14 dni;
- 2) u większości zdrowych dorosłych osób poziom przeciwciał osiąga maksimum po 4 tygodniach, w ciągu 6 miesięcy po osiągnięciu maksimum, miano przeciwciał spada, ale poziom ochronny jest utrzymywany przez 12 miesięcy od zaszczepienia. W dużym stopniu zależy to jednak od wydolności układu odpornościowego. Im wyższa, tym poziom przeciwciał chroniący przed zakażeniem jest wyższy i dłużej utrzymuje się w organizmie;
- 3) aby zapewnić optymalną ochronę przed infekcją, szczepienia najlepiej przyjmować przed spodziewaną aktywnością wirusa.

1.3. Populacja podlegająca jednostce samorządu terytorialnego i populacja kwalifikująca się do włączenia do programu

Program skierowany jest do wszystkich mieszkańców zamieszkałych na terenie Gminy Drawno w wieku powyżej 65 roku życia. Populacja objęta Programem stanowi grupę osób, u których ryzyko powikłań pogrypowych jest większe, a sam przebieg leczenia jest trudniejszy i wymaga większych kosztów.

Gmina Drawno liczy obecnie 5099 mieszkańców, w tym 852 osoby w wieku powyżej 65 lat (według stanu na dzień 30.06.2018 roku), Średnio, co roku w Gminie szczepi się łącznie około 60 osób w tym przedziale wiekowym.

1.4. Uzasadnienie potrzeby wdrożenia programu

Grypa jest chorobą ogólnospołeczną. Możliwość zaszczepienia się przeciwko wirusom grypy może stanowić u osób powyżej 65 roku życia szansę na zdrowsze życie. Szczepienie jest jedyną metodą, która może ustrzec przed zachorowaniem. Wśród zdrowych osób dorosłych, szczepionki przeciw grypie mogą zapobiec od 70 do 90% zachorowań na grypę, natomiast wśród osób starszych szczepionka zmniejsza ryzyko wystąpienia ciężkich powikłań nawet o 60%, zgonów zaś o 80%. Prawie 90% zgonów z powodu grypy i jej powikłań występuje u osób po 60. roku życia.

Konieczne jest powtarzanie szczepień co roku ze względu na zmieniający się antygen wirusa powodującego zachorowania i w konsekwencji inny rekomendowany przez WHO, skład szczepionki. Szczepienie przeciwko grypie należy przeprowadzić przed spodziewanym wystąpieniem epidemii grypy. Nowoczesne szczepionki nie zawierają żywych wirusów grypy, nie mogą więc spowodować zakażenia wirusem i zachorowania. Organizmy osób w starszym wieku po zaszczepieniu zyskują dużą ochronę przed niebezpiecznymi powikłaniami pogrypowymi.

2. CELE PROGRAMU

2.1. Cel główny:

Zapobieganie zakażeniom spowodowanym wirusem grypy poprzez realizację szczepień ochronnych, a w konsekwencji zmniejszenie zachorowalności na grypę oraz redukcja powikłań pogrypowych, wśród mieszkańców Gminy Drawno powyżej 65 roku życia.

2.2. Cele szczegółowe:

- 1) zwiększenie dostępności do bezpłatnych szczepień przeciwko grypie w grupie osób objętych programem
- 2) uniknięcie poważnych powikłań pogrypowych takich jak: zapalenie płuc, zapalenie ucha środkowego, zapalenie mięśnia sercowego, zapalenie mózgu;
- 3) zmniejszenie liczby zgonów w wyniku grypy i powikłań;
- 4) podniesienie poziomu wiedzy na temat szczepień przeciw grypie i ich celowości;
- 5) zmotywowanie osób w wieku powyżej 65 roku życia do szczepień przeciwko grypie.

2.3. Oczekiwane efekty:

Oczekiwany efektami wdrożenia programu będą:

- 1) wzrost świadomości zdrowotnej mieszkańców o zagrożeniach dla zdrowia spowodowanych grypą i jej powikłaniami oraz w zakresie potrzeby szczepień przeciwko grypie;
- 2) podniesienie poziomu wyszczepialności przeciwko grypie w Gminie Drawno;
- 3) poprawa jakości życia osób starszych uczestniczących w programie;
- 4) zmniejszenie zachorowań na grypę w populacji objętej programem;
- 5) zmniejszenie występowania powikłań, do których mogłoby dojść na skutek zachorowań;
- 6) zmniejszenie ilości zgonów u osób powyżej 65-tego roku życia na skutek powikłań pogrypowych.

2.4. Mierniki efektywności odpowiadające celom programu.

- 1) liczba osób, które zgłosiły chęć przystąpienia do programu;
- 2) liczba osób zaszczepionych w ramach programu;
- 3) liczba osób powyżej 65 roku życia zgłaszających się do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej z powodu grypy lub zachorowań grypopodobnych w gminie Drawno;

- 4) liczba zgonów z powodu grypy lub powikłań grypowych w gminie Drawno;
- 5) ocena jakości udzielonych świadczeń poprzez weryfikację ankiet wypełnionych przez uczestników.

3. ADRESACI PROGRAMU

3. 1. Oszacowanie populacji, której włączenie do Programu jest możliwe

Program zdrowotny skierowany jest do grupy docelowej mieszkańców Gminy Drawno — kobiety i mężczyźni w grupie wiekowej powyżej 65 roku życia. Wielość populacji we wskazanym przedziale wiekowym wynosi 852 osoby.

Posiadane środki finansowe, zgodnie z decyzją Rady Miejskiej w Drawnie na realizację „Programu polityki zdrowotnej w zakresie szczepień profilaktycznych przeciwko grypie osób powyżej 65 roku życia zamieszkałych w Gminie Drawno na lata 2018 - 2019” umożliwiają włączenie do programu do 100 osób z docelowej populacji spełniającej kryteria włączenia.

3. 2. Tryb zapraszania do Programu

Kluczowym założeniem programu jest dotarcie do wszystkich osób z populacji docelowej i uzyskanie jak najwyższej frekwencji. W tym celu zostanie przeprowadzona kampania informacyjno-edukacyjna skierowana do mieszkańców z populacji docelowej zachęcająca do aktywnego udziału w akcji szczepień. Mieszkańcy gminy Drawno będą informowani o programie zdrowotnym za pośrednictwem lokalnych mediów takich jak np. kwartalnik „Ziemia Drawieńska”, strona internetowa Urzędu Miejskiego w Drawnie, lokalnych forach internetowych oraz plakaty i ulotki.

W ramach działań uzupełniających stosowane będą interwencje, takie jak np. kontakt telefoniczny, informacja na spotkaniach Drawieńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

4. ORGANIZACJA PROGRAMU

4.1. Części składowe, etapy i działania organizacyjne:

- 1) opracowanie programu;
- 2) wybór jednostki realizującej program, zgodnie z art. 48b ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych tak, aby działania medyczne i edukacyjne określone programem były przeprowadzone w sposób merytorycznie właściwy w oparciu o zasoby finansowe Gminy Drawno i wg harmonogramu opracowanego przez realizatora w uzgodnieniu z organizatorem. Realizatorem programu powinien być podmiot wykonujący działalność leczniczą, wybrany w drodze otwartego konkursu ofert, posiadający kadre i bazę niezbędną do realizacji zadania.
- 3) realizacja programu:

- a) dotarcie z informacją o programie do osób spełniających kryteria włączenia, w tym działania informacyjno-edukacyjne polegające głównie na kampanii prowadzonej zarówno przez organizatora programu jak i realizatora (plakaty w urzędach, instytucjach publicznych, ośrodkach zdrowia, aptekach, stronach internetowych). Jej celem będzie zwiększenie wiedzy mieszkańców Gminy Drawno na temat zagrożeń dla zdrowia związanych z grypą, zwiększenie świadomości zdrowotnej dotyczącej potrzeby szczepień przeciw grypie oraz poprawa zachowań prozdrowotnych w zakresie profilaktyki zakażeń szerzących się drogą kropelkową i udowodnienie zasadności potrzeby szczepień przeciw grypie,
- b) rekrutacja osób do programu – uczestnik programu po zgłoszeniu się do realizatora programu zostanie zapisany do rejestru uczestników programu. W sytuacji dużej ilości chętnych, decyduje kolejność zgłoszenia się do programu,
- c) realizacja programu:
 - badanie każdej osoby przed szczepieniem – kwalifikacja lekarska uwzględniająca przeciwwskazania do szczepień i ocenę ryzyka wystąpienia powikłań poszczepiennych, będzie polegała na przeprowadzeniu badania lekarskiego poprzedzonego wywiadem, jak również na poinformowaniu pacjenta o możliwości wystąpienia niepożądanych odczynów poszczepiennych i sposobie postępowania w sytuacji ich wystąpienia,
 - szczepienie zgodnie ze wskazaniem producenta szczepionki - uczestnik programu po zgłoszeniu się do realizatora programu i uzyskaniu informacji o możliwości wystąpienia objawów odczynów poszczepiennych (NOP) oraz postępowania w przypadku wystąpienia NOP zostaje zaszczepiony przez wykwalifikowany personel medyczny szczepionką zarejestrowaną i dopuszczoną do obrotu w Polsce zgodnie z zaleceniami Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). Szczepienia przeprowadzane będą od września do listopada każdego roku obowiązywania programu;
- 4) monitoring realizacji programu - program będzie monitorowany przez cały okres jego trwania oraz po jego zakończeniu przez realizatora programu, który będzie zobowiązany do złożenia sprawozdania z realizacji programu.

4.2. Planowane interwencje.

Program realizowany będzie z udziałem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, którego pracownicy dysponują odpowiednimi kwalifikacjami oraz doświadczeniem w przeprowadzaniu szczepień profilaktycznych. Szczepienia prowadzone będą pod nadzorem lekarzy, po wcześniejszym uzyskaniu pisemnej zgody na wykonanie szczepienia. W ramach wizyty lekarskiej uczestnicy programu poinformowani zostaną o możliwości wystąpienia niepożądanych odczynów poszczepiennych i sposobie postępowania w sytuacji ich wystąpienia.

4.3. Kryteria i sposób kwalifikacji uczestników.

Do Programu kwalifikowane będą osoby, które spełniają następujące warunki:

- 1) wiek od 65 lat,
- 2) zamieszkują na terenie Gminy Drawno,

- 3) co do których stwierdzony zostanie brak przeciwwskazań lekarskich do zaszczepienia,
- 4) wyrażą pisemną zgodę na szczepienie.

4.4. Zasady udzielania świadczeń w ramach programu.

Świadczenie w postaci wykonania szczepienia przeciwko grypie otrzymają osoby zakwalifikowane do programu przez lekarza. Działaniami edukacyjnymi zostaną objęte osoby kwalifikujące się do szczepień.

Uczestnictwo w programie jest bezpłatne i zależeć będzie od kolejności zgłoszenia się potencjalnych adresatów programu.

4.5. Sposób powiązania działań programu ze świadczeniami zdrowotnymi finansowanymi ze środków publicznych.

Szczepienia przeciw wirusowi grypy nie są refundowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Środki w całości pochodzą z budżetu Gminy Drawno.

4.6. Sposób zakończenia udziału w programie i możliwości kontynuacji otrzymywania świadczeń zdrowotnych, jeżeli istnieją wskazania.

Uczestnictwo w programie polegać będzie na zrealizowaniu szczepienia szczepionką przeciwko grypie. W programie będą brały udział te osoby zakwalifikowane przez lekarzy, które dobrowolnie wyrażą chęć uczestnictwa w programie. Zakończenie udziału w Programie jest możliwe na każdym etapie Programu.

4.7. Bezpieczeństwo planowanych interwencji.

Szczepionki przeciwko grypie zawierają jedynie fragment zabitego wirusa, który nie jest zdolny do namnażania się i wywołania choroby. Szczepionki inaktywowane, dostępne w Polsce są bardzo bezpieczne - mogą wystąpić uogólnione objawy miejscowe, ale zwykle ustępują po kilku dniach.

Program szczepień będzie realizowany przez wybrany podmiot leczniczy. W Programie będą użyte szczepionki przeciwko wirusowi grypy, zarejestrowane i dopuszczone do obrotu w Polsce, wybrane na podstawie opinii lekarza specjalisty. Szczepienie będzie przeprowadzone z zachowaniem wszelkich warunków, określonych prawnie dla prawidłowego szczepienia.

4.8. Kompetencje/warunki niezbędne do realizacji programu.

Szczepienia będą realizowane przez podmiot leczniczy na terenie Gminy Drawno, spełniający warunki wykonywania szczepień ochronnych, w tym:

- 1) szczepienia będą przeprowadzone przez wyspecjalizowane pielęgniarki pod nadzorem lekarskim;
- 2) posiadających punkt szczepień oraz lodówkę do przechowywania szczepionek.

Realizator będzie zobowiązany do prowadzenia dokumentacji z realizacji programu. Etap szczepień zostanie podsumowany przez realizatora pisemną informacją o przebiegu szczepień oraz liczbie zaszczepionych osób. Na zakończenie realizacji programu osoby objęte

programem szczepień wypełnią ankietę badania satysfakcji ze sposobu realizacji programu i jakości udzielonych świadczeń.

5. KOSZTY

5.1. Koszty jednostkowe

Planuje się, że koszt szczepienia jednej osoby, tj. koszt zakupu szczepionki wraz z kosztem szczepienia, kosztem kwalifikacji do szczepienia oraz kosztem akcji informacyjnej, edukacyjnej oraz kosztów związanych z monitoringiem i ewaluacją nie przekroczy kwoty 50,00 zł.

5.2. Planowane koszty całkowite:

Całkowity koszt realizacji programu 10 000,00 zł.:

- w roku 2018 - 5.000 zł (pięć tysięcy zł.)
- w roku 2019 - 5.000 zł (pięć tysięcy zł.)

Koszt akcji promocyjnej, edukacyjnej oraz kosztów związanych z monitoringiem i ewaluacją nie przekroczy kwoty 1%.

Realizacja niniejszego programu, w tym liczba szczepień, uzależniona jest od środków finansowych zaplanowanych w budżecie gminy na jego realizację w danym roku.

5.3. Źródła finansowania.

Środki finansowe na realizację przedmiotowego programu zostaną w całości sfinansowane z budżetu Gminy Drawno.

5.4. Argumenty przemawiające za tym, że wykorzystanie dostępnych zasobów jest optymalne

Szczepieniu powinny poddać się zwłaszcza osoby z grup wysokiego ryzyka wystąpienia powikłań pogrypowych i osoby, które mogą stanowić źródło zakażenia dla osób z grupy wysokiego ryzyka.

6. MONITOROWANIE I EWALUACJA.

Szczepienie jest działaniem krótkoterminowym — jednorazowym w danym roku kalendarzowym na przestrzeni 2 lat trwania Programu. Pożądana jest powtarzalność szczepień przeciw grypie osób powyżej 65 roku życia.

6.1. Ocena zgłaszalności do Programu.

Informacja o ilości uczestników będzie znana po zakończeniu Programu na podstawie list uczestnictwa. Zgłaszalność do Programu zweryfikowana będzie na podstawie listy osób, które zakończyły szczepienia. Ocena zgłaszalności do Programu będzie również uwzględniała liczbę osób, które nie zakwalifikowały się do szczepień z powodu przeciwwskazań lekarskich.

6.2. Ocena jakości świadczeń w programie.

Każdy uczestnik Programu zostanie poinformowany o możliwości zgłaszania uwag pisemnych do organizatorów szczenia w zakresie jakości uzyskanych świadczeń.

Informacje te posłużą do wykrycia potencjalnych zagrożeń w realizacji Programu, a to z kolei przyczyni się do ich wyeliminowania.

Po zakończeniu szczepienia uczestnicy Programu wypełnią anonimową ankietę ewaluacyjną, dotyczącą badania satysfakcji ze sposobu realizacji Programu i jakości udzielonych świadczeń.

6.3. Ocena efektywności programu.

Ocena efektywności Programu zostanie przeprowadzona na danych będących w dyspozycji realizatora programu zdrowotnego dotyczących:

- 1) zmniejszenia ilości zachorowań na grypę wśród mieszkańców Gminy Drawno;
- 2) zmniejszenia ilości przypadków powikłań pogrypowych;
- 3) zmniejszenie liczby hospitalizacji.

7. OKRES REALIZACJI PROGRAMU

Program polityki zdrowotnej w zakresie szczepień profilaktycznych przeciwko grypie osób powyżej 65 roku życia zamieszkałych w gminie Drawno na lata 2018 – 2019.